

Від редакції. Про ректора Хмельницького національного університету, доктора технічних наук, академіка Міжнародної академії інформатизації, академіка Української технічної академії Миколу Єгоровича Скиби «Трибуна» розповідала у 2009 році у статті «Ректор – подвижник і його університет», в тому номері друкувалося і його фото на першій сторінці обкладинки. Та йде час і у журналу з'являються нові читачі, а в біографії героя – нові віхи. Тож коли два авторитетні вчені, доктори наук Михайло Войнаренко і Олександр Григоренко, подвижники, які працюють поряд зі М.Є. Скибою, запропонували нам надрукувати їхнє бачення життєвого шляху і сьогоднішніх справ Миколи Єгоровича, редакція погодилася. Тож читайте їх розповідь.

Головний редактор «Трибуни»:

ЗАВЖДИ НА ВИСОТІ

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТУ РЕКТОРА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА МИКОЛИ ЄГОРОВИЧА СКИБИ

За більш як піввікову історію Хмельницького національного університету наш університет очолювали досвідчені організатори вищої школи С.М. Ганжуров, М.І. Карпilenko, Р.І. Сілін. Особливо ж почесне місце в цій яскравій когорті належить доктору технічних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України, академіку трьох галузевих академій, видатному організатору сучасної фундаментальної науки, авторитетному представнику наукової еліти нашої держави, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки, орденоносцю Миколі Єгоровичу Скибі.

Не випадково волею долі йому судилося стати ректором першого в місті Хмельницького вишу в доленосний для молодої Української держави час. Вища школа потребувала саме такої особистості, яка володіє сучасними знаннями, досвідом та здібностями, здатними впереджати час і прогнозувати розвиток, концентрувати можливості і сили підпорядкованого колективу на найважливіших ділянках для досягнення мети. Саме такою людиною є професор М.Є. Скиба.

Життєва доля професора М.Є. Скиби є цілковитим підтвердженням слів одного з найславетніших вчених світу – шведського біолога Карла Ліннея, який підкresлював, що походить із простої родини, і писав: «3 маленької хатинки може вийти велика людина». Народився майбутній ректор 15 грудня 1949 року (за офіційними даними 1 січня 1950 року) в селі Камінь Кролевецького району Сумської області. Змалку привчений до праці, покладався тільки на власні сили, кропіткою працею перемагав складні життєві обставини і проблеми, які так часто ставило перед ним життя.

Середню школу М.Є. Скиба закінчив зі срібною медаллю. Далі було навчання в Київському технологічному інституті легкої промисловості. Маючи природні здібності, вже з першого курсу М.Є. Скиба був активним членом сту-

дентського наукового товариства. У співпраці з викладачами опублікував ряд наукових робіт. Його наукові здобутки були помічені і вчена рада рекомендувала його для вступу до аспірантури на кафедру машин і апаратів рідного інституту. Працюючи над темою дисертації «Динаміка гіdraulічного приводу машин легкої промисловості», молодий дослідник все більше відчував прагнення до педагогічної діяльності, а згодом зрозумів, що це його покликання. Маючи можливість продовжувати наукову кар'єру в столиці, він без вагань у 1975 р. погоджується на пропозицію обійтися посаду асистента у молодому, але перспективному периферійному вищому навчальному закладі – Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування (ХТПО).

На той час ХТПО був уже відомий у всьому Радянському Союзі. З 1978 року інститут став готовувати інженерні кадри для кількох десятків зарубіжних країн. Це була дуже важлива і відповідальна ділянка роботи вищого навчального закладу. І після захисту кандидатської дисертації молодий і перспективний викладач Микола Скиба став опікуватися даною ділянкою роботи інституту. Крім суто професійних завдань, підготовки висококваліфікованого спеціаліста, потрібно було донести до свідомості зарубіжних студентів об'єктивну правду про Україну, на території якої вони навчалися, прищепити їм хоча б в певній мірі знання про її історію, традиції, культуру. Адже для цього контингенту студентів сам термін «Україна» був невідомий. Вони знали країну, в якій навчалися, під назвою Радянський Союз. Десять років (1985–1995) кандидат технічних наук, доцент М.Є. Скиба керував деканатом по роботі з іноземними студентами. Його ім'я з віячністю згадують випускники на різних континентах світу. Індієць Санджив Кумар Шарма, зокрема, зазначає: «Сьогоднішній ректор, професор Микола Скиба, опікувався тоді іноземними студентами. Ми за-

вжди отримували від нього підтримку та розуміння.

Він дуже уважно вислуховував наші проблеми, прохання і був завжди готовий допомогти». На цій посаді він зробив неоцінимий внесок для утвердження авторитету на міжнародній арені молодої Української держави, зміцнення її позицій в світовому співтоваристві. Багато його вихованців зайняли чільні місця в урядах своїх країн і тепер прагнуть зміцнювати всебічне співробітництво з нашою державою. У травні 1997 року М.Є. Скиби було присвоєно вчене звання професора. У квітні 1999 р. професора М.Є. Скибу признають проректором з навчальної роботи. На той час він вже мав великий досвід організаторської і педагогічної роботи у вищій школі. Його незаперечний авторитет серед студентів і співробітників університету, керівництва Міністерства освіти і науки України, як керівника нової генерації, був настільки вагомим і переконливим, що в жовтні 2001 року його обирають ректором університету. На цій посаді він з усією повнотою розкриває талант вченого і видатного організатора вищої освіти. У грудні 2003 року Технологічний університет Поділля було реорганізовано в Хмельницький державний університет.

Під керівництвом ректора М.Є. Скиби відзначається позитивна динаміка якісних і кількісних показників розвитку всіх основних напрямків діяльності університету. Це стало підставою для клопотання про надання Хмельницькому державному університету статусу національного. 21 липня 2004 року Президент України Л.Д. Кучма підписав Указ, в якому зазначалось: «Ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності Хмельницького державного університету для розвитку національної освіти і науки, постановляю: надати Хмельницькому державному університету статус національного».

В даний час Хмельницький національний університет має IV – найвищий рівень акредитації, та все необхідне для підготовки фахівців високої кваліфікації: розвинену інфраструктуру, досвідчений професорсько-викладацький склад (75 докторів та 455 кандидатів наук), прекрасну бібліотеку, потужну комп’ютерну базу, багаторічний досвід освітньої та наукової діяльності. Підготовку майбутніх фахівців здійснюють сім факультетів, де за 45 напрямками підготовки навчається понад 8 тисяч студентів.

Ректору університету – доктору технічних наук, професору М.Є. Скиби притаманне глибоке знання справи, висока культура в роботі, вміння масштабно мислити. Держава високо оцінила науково-педагогічні заслуги талановитого менеджера в галузі освіти і науки. Він удостоєний багатьох державних, урядових, галузевих нагород, а також зарубіднних відзнак.

А 1 жовтня 2008 р. Президент України нагородив орденом «За заслуги» III ступеня ректора Хмельницького національного університету, доктора технічних наук, професора М.Є. Скиби «за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти, підготовку кваліфікованих

кадрів, багаторічну сумлінну працю».

Науково-педагогічну діяльність М.Є. Скиба поєднує з громадською роботою і як депутат Хмельницької обласної ради очолює постійну комісію з питань розвитку науки, освіти, культури, молоді, спорту і туризму. Як річка в час весняної повені вбирає в себе потужні потоки води і наповнює своє русло могутньою енергією, так і ректор М.Є. Скиба сповнений творчими планами, реалізація яких сприятиме зміцненню молодої Української держави.

Працелюбність, високі організаторські здібності, щедра людяність авторитетного вченого і педагога, професора М.Є. Скиби викликають до нього повагу колективу співробітників та студентів університету. Під його керівництвом Хмельницький національний університет не лише активно розширює горизонти вітчизняної освіти і науки, а й наполегливо здобуває світове визнання, плідно працює у різних напрямках міжнародного співробітництва, бере активну участь у різноманітних міжнародних проектах, конференціях, програмах обміну студентами, викладачами та науковцями.

Сьогодні Микола Єгорович уособлює собою кращі риси педагога, вченого, державотворця, людини, якою може писатися українська земля. Оптимізм, розуміння проблем сьогодення, прогресивне мислення, невтомна результацівна праця є головними рисами життя видатного організатора вищої школи країни, ректора Хмельницького національного університету М.Є. Скиби.

У вересні 2012 року Хмельницький національний університет урочисто відзначив 50-річний ювілей з часу свого заснування. За особливі заслуги перед українським народом у розвитку вищої освіти і педагогічної науки НАН України нагородила ректора університету, доктора технічних наук, професора М.Є. Скиби медаллю «Григорій Сковорода», а колегія Хмельницької обласної державної адміністрації відзначакою «За заслуги перед Хмельниччиною».

Ректор Хмельницького національного університету, доктор технічних наук, професор М.Є. Скиба зробив для популяризації у світовому співтоваристві України та міста Хмельницького стільки, що заслужив глибоку пошану у його мешканців як талановитий менеджер освіти, вчений, педагог і патріот. Великий життєвий досвід, професіоналізм та прекрасні якості цієї людини ще довго слугуватимуть добрим справам на благо України. Його життя і діяльність є і залишатимуться надалі гарною школою формування яскравої особистості, неперевершеного наставника студентської молоді, а також яскравого прикладу державно-політичного служіння народові України.

Михайло ВОЙНАРЕНКО,
Олександр ГРИГОРЕНКО,
доктори наук, професори
Хмельницького національного університету